РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2021/38 НА СЪВЕТА

от 15 януари 2021 година

за установяване на общ подход относно елементите на сертификатите за краен потребител в контекста на износа на малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 29 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) В заключенията си от 16 септември 2019 г. относно прегледа на Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета ([1]), Съветът се ангажира да разгледа възможността за решение относно сертификатите за краен потребител при износа на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях.

(2) В Общата позиция 2008/944/ОВППС се посочва, че лицензите за износ следва да се предоставят единствено въз основа на надеждна предварителна информация за крайната употреба в държавата на крайно местоназначение. В Общата позиция 2008/944/ОВППС се посочва също и че това обикновено изисква наличие на обстойно проверен сертификат на краен потребител или подходяща документация и/или някаква форма на официално разрешение, издадено от държавата на крайно местоназначение.

(3) Един общ за целия Съюз подход към контрола на крайните потребители по отношение на МОЛВ и боеприпасите за тях ще намали риска от отклоняване, ще създаде еднакви условия на конкуренция и ще увеличи яснотата по отношение на съответните изисквания за отбранителната промишленост и нейните клиенти.

(4) Актуализираният справочник на потребителя към Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета, одобрен от Съвета на 16 септември 2019 г., предоставя най-добрите практики в областта на сертификатите за краен потребител.

(5) В Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях, приета на 19 ноември 2018 г., Съветът се ангажира да обмисли решение относно сертификатите за краен потребител при износ на МОЛВ, като вземе предвид работата на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа в това отношение.

(6) С Решение (ОВППС) 2020/979 на Съвета ([2]) се дава подкрепа за разработването на международно призната система за валидиране на управлението на оръжията и боеприпасите, която да позволи независимо валидиране или сертифициране на съответствието с открити международни стандарти за безопасно и сигурно управление на националните запаси от МОЛВ и боеприпаси.

([1]) Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99).

([2]) Решение (ОВППС) 2020/979 на Съвета от 7 юли 2020 г. в подкрепа на разработването на международно призната система за валидиране на управлението на оръжията и боеприпасите съгласно отворените международни стандарти (ОВ L 218, 8.7.2020 г., стр. 1).

(7) В съответствие с член 21, параграф 3, втора алинея от Договора за Европейския съюз, Съюзът следи за съгласуваността между различните области на външната си дейност. В този смисъл Съветът отбелязва, наред с другото, неговия Регламент (ЕО) № 428/2009 ([3]) и регламенти (ЕС) № 258/2012 ([4]) и (ЕС) 2019/125 ([5]) на Европейския парламент и на Съвета.

(8) В заключенията на Съвета за позицията на ЕС относно борбата с незаконната търговия с малки оръжия и леко въоръжение в контекста на Третата конференция за преглед на изпълнението на Програмата за действие на ООН в областта на МОЛВ, приети от Съвета на 28 май 2018 г., се призовава за насърчаване на прилагането на сертификати за краен потребител в контекста на контрола върху износа на МОЛВ.

(9) В Програмата за действие на Обединените нации (ООН) за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти, приета на 20 юли 2001 г., участващите държави се ангажират да въведат и прилагат подходящи законови, подзаконови и административни процедури, за да гарантират ефективен контрол върху износа и транзита на МОЛВ, включително използването на заверени сертификати за краен потребител и ефективни правни мерки и мерки за правоприлагане.

(10) Договорът за търговия с оръжие, приет от Общото събрание на ООН на 2 април 2013 г., предвижда, че държавата износител, страна по договора, следва да се стреми да предотврати отклоняване на трансфера на конвенционални оръжия чрез, където е уместно, проверки на страните, участващи в износа, изискване на допълнителна документация, сертификати, гаранции, неразрешаване на износа, или други подходящи мерки.

(11) В Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие се потвърждава, че борбата с незаконната търговия с МОЛВ е необходима за постигането на много от целите за устойчиво развитие, включително тези, свързани с мира, правосъдието и силните институции, намаляването на бедността, икономическия растеж, здравеопазването, равенството на половете и безопасните градове. Поради това в рамките на цел за устойчиво развитие 16.4 от тази програма всички държави от ООН са поели ангажимент за значително намаляване на незаконните финансови и оръжейни потоци.

(12) В програмата на ООН за разоръжаване озаглавена „Сигурност за нашето общо бъдеще“, представена на 24 май 2018 г., генералният секретар на ООН призова за предприемане на действия относно прекомерното натрупване на и незаконната търговия с конвенционални оръжия.

(13) Неразрешеният реекспорт продължава да бъде източник на отклоняване на МОЛВ и боеприпаси за тях към незаконния пазар.

(14) Сертификатите за краен потребител са важен елемент за установяване на ефективен контрол на крайните потребители и за свеждане до минимум на риска от нежелано отклоняване на МОЛВ и боеприпаси за тях. Те обаче не заместват предварителната пълна оценка на риска, която се извършва за всеки отделен случай, когато се взема решение дали да се предостави лиценз за износ или не,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Целта на настоящото решение е да спомогне за предотвратяване на отклоняването на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях към крайни потребители или крайна употреба, за които те не са предназначени, чрез договаряне на общи елементи за сертификатите за краен потребител в контекста на прилагането на общите правила на Съюза за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване.

([3]) Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета от 5 май 2009 г. за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба (ОВ L 134, 29.5.2009 г., стр. 1).

([4]) Регламент (ЕС) № 258/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за изпълнение на член 10 от Протокола на Организацията на обединените нации срещу незаконното производство и трафика с огнестрелни оръжия, техните части и компоненти и боеприпаси, допълващ Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност („Протокол за огнестрелните оръжия“), и за установяване на разрешения за износа и мерки за вноса и транзита на огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 1).

([5]) Регламент (ЕС) 2019/125 на Европейския парламент и на Съвета от 16 януари 2019 г. относно търговията с някои стоки, които биха могли да бъдат използвани с цел изпълнение на смъртно наказание, изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унизително отношение или наказание (ОВ L 30, 31.1.2019 г., стр. 1).

Член 2

Настоящото решение се прилага по отношение на постоянния износ на МОЛВ и техните компоненти, принадлежности и боеприпаси, както е посочено в приложението.

Член 3

За целите на настоящото решение се използват следните определения:

1) „краен потребител“ означава крайният получател и собственик на изнесените стоки, известен към момента на подаване на заявлението за лиценз за износ, според договорните условия на сделката;

2) „износ“ означава всяко изпращане на стоки от митническата територия на Съюза, включително изпращането на стоки, за които се изисква митническа декларация, както и изпращането на стоки, след като са били на съхранение в свободна зона по смисъла на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([6]);

3) „износител“ означава физическо или юридическо лице, или съдружие, пребиваващо или установено в Съюза, което подава заявление за лиценз за износ или от името на което се подава такова заявление, а именно лицето или партньорството, което към момента на приемане на заявлението има договор с получателя в съответната третата държава и разполага с необходимото правомощие да взема решение за изпращането на стоката извън митническата територия на Съюза. Ако не е сключен такъв договор или ако титулярят по този договор не действа от свое собствено име, „износител“ означава лицето, образуването или органът, които разполагат с необходимото правомощие да вземат решение за изпращането на стоките извън митническата територия на Съюза. В случай че титуляр на правото на разпореждане със стоките е лице, образувание или орган, пребиваващи или установени извън Съюза съгласно посочения договор, „износител“ означава договарящата страна, пребиваваща или установена в Съюза.

Член 4

За разрешение от държава членка за износ на стоки, както е посочено в член 2, се изисква обстойно проверени сертификат за краен потребител или подходяща документация, подписани от крайния потребител преди посоченото разрешение.

Член 5

1. Държавите членки изискват в сертификата за краен потребител, посочен в член 4, да бъдат включени следните основни елементи по отношение на идентификацията:

а) данни за износителя (включително име, адрес, търговско наименование и, ако е наличен, регистрационен номер на дружеството);

б) данни за крайния потребител (включително име, адрес, търговско наименование и, ако е наличен, регистрационен номер на дружеството). В случай на износ за частно дружество, което препродава стоките на местния пазар, това дружество ще се счита за краен потребител за целите на настоящото решение. Това не изключва възможността държавите членки да оценяват заявленията за лицензи, които се отнасят до износ за препродавачи, по различен начин от заявленията за лицензи, отнасящи се до износ за крайни потребители;

в) държава на крайно местоназначение;

г) описание на стоките, включително, ако е наличен, номера на договора или номера на поръчката;

д) ако е приложимо, количество или стойност на стоките, предназначени за износ;

е) подпис, име и длъжност на крайния потребител и, ако съответната държава членка намира за необходимо, името на компетентния държавен орган в държавата на крайно местоназначение;

ж) ако е приложимо, сертифициране от съответните държавни органи в съответствие с националната практика (включващо датата, името, длъжността и оригиналния подпис на упълномощаващото длъжностно лице);

з) дата на издаване на сертификата за краен потребител;

([6]) Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

и) когато е приложимо, уникален идентификационен номер или номер на договора, свързан със сертификата за краен потребител;

й) указание за предвидената крайна употреба на изделията;

к) ако е приложимо, данни за съответния брокер (включително име, адрес, търговско наименование и, ако е наличен, регистрационен номер на дружеството).

2. Държавите членки изискват следните основни ангажименти от страна на крайния потребител по отношение на стоките, обхванати от сертификата за краен потребител, посочен в член 4, да бъдат включени в същия сертификат чрез подписа на крайния потребител:

а) че стоките няма да бъдат използвани за цели, различни от декларираната употреба; както и

б) че всеки реекспорт на стоките:

i) извън страната вносител или прехвърляне на контрола върху стоките в страната вносител е забранен; или

ii) е ограничен до списъка на държавите, посочени в сертификата за краен потребител, или че всяко прехвърляне на контрола върху стоките в държавата вносител е ограничено до списък или категория субекти, посочени в сертификата за краен потребител; или

iii) извън страната вносител или прехвърляне на контрола върху стоките в страната вносител трябва да подлежи на предварително писмено одобрение от органите на изнасящата държава членка. Всяка държава членка може да реши да прехвърли правомощието за предоставяне на такова одобрение на компетентните органи на държавата вносител.

Член 6

Държавите членки могат да изискат включването на следните незадължителни елементи в сертификата за краен потребител, посочен в член 4:

а) ангажимент от страна на крайния потребител да уведомява изнасящата държава членка в случай на загуба или кражба на стоките, обхванати от сертификата за краен потребител;

б) ангажимент от страна на крайния потребител да потвърди получаването на стоките, обхванати от сертификата за краен потребител, включително точното им количество;

в) ангажимент от страна на крайния потребител да позволи на представители на изнасящата държава членка да осъществят проверки на място на изнесените стоки, включително подробности за договореностите за проверките на място;

г) гаранции от крайния потребител, които демонстрират капацитета му за безопасно и сигурно управление на оръжията и боеприпасите, включително капацитета му за безопасно и сигурно управление на запасите, в които ще се съхраняват стоките;

д) ангажимент на крайния потребител за извеждане от експлоатация на излишно военно оборудване, включително:

i) ангажимент „ново за старо“ да унищожи старите стоки, които ще бъдат заместени от внесените стоки; и/или

ii) ангажимент „унищожаване след извеждане от експлоатация“ да унищожи внесените стоки след извеждането им от експлоатация.

Член 7

Държавите членки водят архив на издадените сертификати за краен потребител, посочени в член 4, в съответствие с националното право и практика.

Член 8

Когато се счете за необходимо, държавите членки проверяват автентичността на подписа върху сертификата за краен потребител и, ако е приложимо, правоспособността на подписващото лице да поема ангажименти от името на крайния потребител. При възникване на съмнения относно автентичността на сертификата за краен потребител държавите членки могат да го проверят по всякакъв начин в съответствие с националната практика. Ако автентичността на сертификата за краен потребител не може да бъде проверена, държавата членка не издава лиценз.

Член 9

Ако държава членка установи измама със, фалшифициране или нарушение на сертификат за краен потребител, тя споделя тази информация с другите държави членки чрез онлайн системата на COARM, като взема предвид съответните национални съображения.

Член 10

Държавите членки споделят образци на своите формати за сертификати за краен потребител, ако има такива, с другите държави членки, чрез онлайн системата на COARM.

Член 11

Настоящото решение влиза в сила на 31 декември 2021 г.

Съставено в Брюксел на 15 януари 2021 година.

За Съвета
Председател
A.P. ZACARIAS

ПРИЛОЖЕНИЕ

Настоящото решение се прилага за следните категории военно оборудване, доколкото тези категории са включени в категории ML1, ML2, ML3 и ML4 от Общия списък на оръжията на Европейския съюз.

Следните категории не предопределят каквото и да било бъдещо международно прието определение за малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ), могат да бъдат предмет на допълнително изясняване и да бъдат преразгледани във връзка с всяко бъдещо международно прието определение за МОЛВ.

Категории военно оборудване, за които се прилага настоящото решение:

а) малки оръжия:

— щурмови пушки;

— полуавтоматични пушки и карабини, специално проектирани за военна употреба;

— револвери и самозареждащи се пистолети, специално проектирани за военна употреба;

— леки картечници;

— картечни пистолети, включително автоматични пистолети;

б) леки въоръжения:

— тежки картечници;

— малокалибрени оръдия, гаубици и минохвъргачки с калибър под 100 mm;

— гранатомети;

— безоткатни оръжия;

— индивидуално или колективно преносими ракетни комплекси и други противотанкови и противовъздушни установки, изстрелващи снаряди, в т.ч. преносими зенитно-ракетни комплекси (ПЗРК);

в) компоненти, специално проектирани за оборудването, изброено в букви а) и б);

г) принадлежности (напр. уреди за нощно виждане, заглушители и др.), специално проектирани за оборудването, изброено в букви а) и б);

д) боеприпаси, проектирани да бъдат изстрелвани от оборудването, изброено в букви а) и б).